

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

**PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENI I DOPUNI ZAKONA O DOPLATKU
ZA DJECU, S KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA**

Zagreb, kolovoz 2012.

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENI I DOPUNI ZAKONA O DOPLATKU ZA DJECU

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o doplatku za djecu sadržana je u članku 2. stavku 4. i članku 57. stavku 1. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, broj 85/2010 - pročišćeni tekst).

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE UREĐUJU ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE PROISTEĆI DONOŠENJEM ZAKONA

Ocjena stanja

U postupku rješavanja o pravu na doplatku za djecu, Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje primjenjuje odredbe Zakona o općem upravnom postupku, ako Zakonom o doplatku za djecu nije drugačije određeno. U povodu podnesenog zahtjeva, a prema odredbama Zakona o doplatku za djecu, utvrđuju se činjenice i okolnosti o kojima ovisi pravo na doplatku za djecu, i to: identitet podnositelja zahtjeva i djece za koju se traži doplatku za djecu, hrvatsko državljanstvo, status stranca sa stalnim boravkom ili status azilanta, neprekidno prebivalište u Republici Hrvatskoj u trajanju od tri godine prije podnošenja zahtjeva, status redovitog učenika za djecu stariju od 15 godina života, zajedničko kućanstvo s djetetom i ostalim članovima, nesposobnost za samostalan život i rad te ukupni dohodak kućanstva.

Posebnost u provedbi Zakona o doplatku za djecu je u činjenici da je pravo na doplatku za djecu pravo koje se priznaje i utvrđuje za svaku godinu. Postupak donošenja rješenja u kojem se svake godine korisnicima doplatka za djecu utvrđuje dohodovni cenzus te zakonski uvjeti postojanja prebivališta, redovitog školovanja djece, zdravstvenog stanja djeteta i druge zakonske pretpostavke naziva se prevođenje i ovisno o utvrđenom, nastavno se od 1. ožujka rješava o pravu i visini doplatka za djecu.

U tom postupku se na temelju prikupljenih podataka utvrđuje cenzusna grupa u koju se razvrstava korisnik te se ovisno o utvrđenom određuje visina iznosa doplatka za svako dijete pojedinačno i ukupno. I dohodovni cenzus i iznosi doplatka za djecu utvrđuju se u postotku od proračunske osnovice koja se određuje od 1. siječnja svake godine na osnovi odredaba Zakona o izvršavanju državnog proračuna Republike Hrvatske.

Zbog nemogućnosti utvrđivanja dohotka prije ožujka (rok za podnošenje poreznih prijavi je zadnji dan u veljači), odredbom članka 27. Zakona o doplatku za djecu određen je rok za podnošenje novih dokaza do 1. ožujka tekuće godine.

Postupak prevođenja u Zavodu gotovo je u cijelosti automatiziran i provodi se na način da Zavod već od siječnja tekuće godine u Bazu podataka doplatka za djecu unosi sve podatke o korisnicima o kojima ovisi pravo u toj godini, a u obradama podataka od travnja na dalje od Ministarstva financija - poreznih uprava automatskim putem preuzima podatke o dohocima korisnika i svih članova njegovog kućanstva, nakon čega se donose i automatska

rješenja. U pravilu, već u travnju na navedeni način riješi se više od 70% , a do svibnja više od 90% od svih zahtjeva, što znači da se korisnicima nastavlja u istom, većem ili manjem opsegu isplata doplatka bez prekida.

Zavod je, prema odredbama Zakona o općem upravnom postupku, nakon vođenja upravnog postupka, obvezan donijeti upravni akt. O pravu na doplatku za djecu donese se prosječno 256.479 rješenja godišnje. Troškovi pojedinačnog rješenja (papir, omotnica s povratnicom, poštarina za osobnu dostavu, PDV) u prosjeku iznose približno 13,32 kuna, što za navedeni broj rješenja čini ukupni trošak od 3.417.582,68 kuna.

Osnovna pitanja koja se uređuju zakonom

Predloženim izmjenama i dopunama omogućit će se, bez izrade i dostave novoga rješenja, isplata doplatka za djecu na temelju rješenja iz prethodno provedenoga upravnoga postupka u slučajevima u kojima nije došlo do ispunjena uvjeta za izmjenu iznosa doplatka. Novo rješenje bi se donosilo samo u slučajevima kada se za tekuću godinu pravo ukida i kada se smanjuje ili povećava visina doplatka za djecu.

Posljedice koje će donošenjem zakona proisteći

Predloženim zakonom smanjili bi se administrativni troškovi provedbe Zakona o doplatku za djecu za približno 1.969.612,50 kuna godišnje, odnosno troškovi za približno 145.000 rješenja koja se više ne bi izrađivala i dostavljala korisnicima.

III. OCJENA POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provođenje ovoga Zakona nisu potrebna dodatna sredstva.

IV. PRIJEDLOG ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

U skladu s odredbom članka 159. Poslovnika Hrvatskog sabora predlaže se donošenje Zakona po hitnom postupku, budući da se Zakonom rješavaju pitanja kojima bi se postigle uštede.

**KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENI I DOPUNI
ZAKONA O DOPLATKU ZA DJECU**

Članak 1.

U Zakonu o doplatku za djecu (Narodne novine, br. 94/2001, 138/2006, 107/2007, 37/2008 i 61/2011), u članku 24. dodaje se stavak 2. koji glasi:

"(2) Zavod pridržava pravo ukidanja rješenja iz stavka 1. ovoga članka, ako se izmijene uvjeti na temelju kojih je korisnik stekao pravo na doplatku za djecu."

Članak 2.

Članak 27. mijenja se i glasi:

"(1) Korisnik doplatka za djecu podnosi nadležnoj ustrojstvenoj jedinici Zavoda dokaze o ukupnom dohotku kućanstva ostvarenom u prethodnoj kalendarskoj godini, u svakoj godini do 1. ožujka za prethodnu godinu.

(2) Kada se na temelju dokaza iz stavka 1. ovoga članka visina doplatka za djecu smanjuje ili povećava, Zavod donosi rješenje.

(3) Kada je korisniku, sukladno dokazima iz stavka 1. ovoga članka, utvrđena ista visina doplatka za djecu za tekuću godinu, doplatku se isplaćuje na temelju ranije donesenog rješenja kojim je utvrđeno pravo na doplatku i visina doplatka."

Članak 3.

Odredbe članka 2. ovoga Zakona primjenjuju se i na sve postupke koji su započeti i dovršeni do njegovog stupanja na snagu.

Članak 4.

Ovaj Zakon objavit će se u Narodnim novinama, a stupa na snagu 1. siječnja 2013. godine.

OBRAZLOŽENJE

Uz članak 1.

Predloženom dopunom članka 24. Zakona o doplatku za djecu omogućuje se Zavodu ukidanje rješenja o pravu na doplatku za djecu u slučaju izmjene uvjeta temeljem kojih je korisnik ostvario isto pravo.

Uz članak 2.

Ovom odredbom određuje se obveza korisnika da nadležnoj jedinici Zavoda podnese dokaze o ukupnom dohotku kućanstva za prethodnu godinu do 1. ožujka tekuće godine.

Predloženom izmjenom članka 27. Zakona o doplatku za djecu omogućuje se nastavak isplate doplatka za djecu na temelju rješenja donesenog u prethodno provedenom upravnom postupku, a u slučaju da nije došlo do promjene utvrđene visine doplatka, odnosno do izmjene činjeničnog stanja. Rješenja koja bi se donosila sukladno ovoj izmjeni zakona ne bi imala unaprijed određeno vremensko trajanje kao što je to slučaj po trenutno važećem Zakonu o doplatku za djecu. Naime, prema postojećem zakonskom rješenju pravo na doplatku za djecu je pravo koje se priznaje i utvrđuje za svaku godinu o čemu se svake godine donosi rješenje čija izrada i dostava predstavlja značajne troškove iako u znatnom broju slučajeva dulje vremensko razdoblje ne dolazi do izmjena činjeničnog stanja na strani korisnika.

Dakle, predloženom odredbom u predmetima u kojima korisnik i u tekućoj godini ima pravo na doplatku za djecu u istom iznosu kao i u protekloj godini neće se donositi novo rješenje nego će se nakon Zakonom o doplatku za djecu propisanih provjera nastaviti isplata doplatka za djecu na temelju postojećeg rješenja.

U slučajevima u kojima se iznos doplatka smanjuje ili povećava, odnosno u kojima dolazi do promjene činjeničnog stanja, Zavod će i nadalje donositi rješenja.

Uz članak 3.

Predloženom odredbom postiže se ostvarivanje prethodno spomenutih ušteda odmah u godini stupanja na snagu ovoga Zakona na način da se i na postojeća rješenja primjenjuju izmjene iz članka 2. ovoga Zakona.

Uz članak 4.

Ovom se odredbom predlaže da se ovaj Zakon objavi u Narodnim novinama, te se određuje dan stupanja Zakona na snagu.

TEKST ODREDAVA VAŽEĆEG ZAKONA KOJE SE MIJENJAJU I DOPUNJUJU

Članak 24.

O pravu na doplatu za djecu rješava u prvom stupnju ustrojstvena jedinica Zavoda, prema prebivalištu, odnosno stalnom boravku podnositelja zahtjeva.

Članak 27.

Korisnik doplatu za djecu podnosi nadležnoj ustrojstvenoj jedinici Zavoda dokaze o ukupnom dohotku kućanstva ostvarenom u prethodnoj kalendarskoj godini, u svakoj godini do 1. ožujka, radi utvrđivanja prava i određivanja visine doplatu za tu godinu.